

מ"ח 2088/15 - אורי שם טוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 2088/15

לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין

העותר: אורי שם טוב

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בשם העותר: עו"ד ארז בר-צבי

בשם המשיבה: עו"ד יוסף אש

החלטה

א. בקשה למשפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984. ביום 30.3.14 הרשיע בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (השופט נ' מהנא) את העותר על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות נהיגה בשכרות, אי-ציות לתמרור, גרימת נזק ורשלנות. ההסדר המוסכם כלל מאסר בעבודות שירות לשלושה חודשים. ביום 18.11.14 דחה בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט הבכיר א' כהן) את ערעור העותר על גזר-הדין, כפי שיפורט. ביום 25.2.15 דחה בית משפט השלום (השופט נ' מהנא) את בקשת העותר לביטול פסק-הדין, וביום 24.3.15 הוגשה הבקשה הנוכחית.

רקע והליכים קודמים

ב. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 21.4.13, בשעה 04:13 נהג העותר ברכב פרטי בצומת הרחובות

עמוד 1

גולומב-בגין בירושלים, ופנה ימינה לדרך בגין. העותר לא ציית לתמרוך "זכות קדימה" (תמרוך 301), המשיך בנסיעה רצופה ללא אורות דרך, ופגע באוטובוס זעיר. שני הרכבים ניזוקו בהתנגשות. מבדיקת דם שנלקחה ממנו, נמצא כי העותר נהג בהיותו שיכור. בגין זאת יוחסו לעותר עבירות שכרות - לפי סעיף 62(3), 64ב(א)(3) וסעיף 39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], ותקנה 169א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; אי ציות לתמרוך 301 - לפי תקנה 64(ג) ו-22(א) לתקנות התעבורה; גרימת נזק - תקנה 21(ב)(1) לתקנות התעבורה; רשלנות - סעיף 62(2) לפקודת התעבורה.

ג. ביום 30.3.14 הגיעו העותר והמשיבה להסדר טיעון "סגור", לפיו יגזרו עליו שלושה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, והצדדים יהיו חופשיים לטעון לעניין פסילת הרישיון. באותו יום הורשע העותר על-פי הודאתו בבית משפט השלום לתעבורה בירושלים. ביום 12.6.14, המועד שנקבע למתן גזר-הדין, ביקש בא-כוח העותר דחיה שכן לא התאפשר למרשו להגיע לבית המשפט מסיבות אישיות. הבקשה נדחתה, והושת על העותר מאסר בפועל למשך שלושה חודשים בדרך של עבודות שירות; קנס בסך 1,000 ש"ח; ושלילת רישיון לשנתיים.

ד. בערעור בבית המשפט המחוזי מיום 18.11.14 טען העותר, באמצעות בא-כוחו החדש, כי לא הבין את הסדר הטיעון ובמיוחד את משמעותן של עבודות שירות. עוד נטען, כי העונש שהושת על העותר חמור ברמה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור. בית המשפט קיבל את עמדתו של בא-כוח העותר דאז שטען, כי הסביר לו היטב את משמעות העונש והסתייגותו היחידה הייתה לעניין מועד תחילתה של שלילת הרישיון. בית המשפט דחה את הערעור וציין, כי עמדת בא-כוח העותר דאז מתיישבת היטב עם גזר-הדין אשר קבע ששלילת רישיון הנהיגה תחל רק לאחר סיום עבודות השירות. עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי העונש אינו חמור באופן חריג לאור הרשעותיו הקודמות של העותר הכוללות, בין היתר, נהיגה במבהירות מופרזת ואי ציות לתמרוכים.

ה. לאחר מכן, הגיש העותר לבית משפט השלום בקשה לביטול פסק-הדין ובקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין עד להכרעה בבקשה. ביום 25.2.15 נדחתה בקשתו, בין היתר, כיון שעל פסק הדין הוגש ונדחה ערעור לבית המשפט המחוזי. ביום 3.3.15 הוגש ערעור העותר לבית המשפט המחוזי על ההחלטה מיום 25.2.15, דבר שלא צוין בבקשה הנוכחית שהוגשה ביום 24.3.15, ולמדנו זאת מתגובת המדינה. לערעור - שאיני בטוח בפשרו ובסיווגו המשפטי - לא אדרש, וכעולה מתגובת המדינה, בא כוחו של המערער מסר כי בכוונתו לחזור בו הימנו. הערעור מנומק בטיעונים דומים לאלה הכלולים בבקשה שבפנינו, וטרם ניתנה בו החלטה.

הבקשה הנוכחית והתגובה לה

ו. עיקר טענת העותר מופנית למתן גזר-דינו בבית המשפט לתחבורה בהיעדרו. לשיטתו, מתן גזר-הדין בהיעדרו נוגד את סעיף 126 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, לפיו "באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו"; ולכן עמנו פגם דינוי חמור, המצדיק משפט חוזר. הנושא לא הועלה בערעור בבית המשפט המחוזי, ובא-כוח העותר הסביר, כי נודע לו על היעדרות העותר רק לאחר שנדחה הערעור בבית המשפט המחוזי.

ז. המשיבה טוענת בתגובתה מיום 31.3.15, כי הבקשה אינה מגלה עילה לקיום משפט חוזר. העונש שהושת על העותר התקבל בהסכמתו; זאת למעט עניין אורך שלילת הרישיון, לגביו נשמעו טיעוני הצדדים בנוכחות העותר. משכך, לא ברור כיצד ניזוק העותר מהיעדרותו ביום מתן גזר-הדין. עוד נטען, כי טענת ההיעדרות יכולה הייתה לעלות

כבר במהלך הערעור בבית המשפט המחוזי, שכן היעדרותו נרשמה בפרוטוקול הדיון שהיה זמין לבא-כוחו במהלך הערעור. לבסוף טוענת המשיבה, כי אין לקבל את הבקשה גם שכן העותר ריצה את רוב עונשו.

דיון והכרעה

ח. לאחר עיון בבקשה על נספחיה וכן בתגובת המדינה, אין בידי להיעתר לבקשה. בסעיף 31 לחוק בתי המשפט הוגדרו ארבע עילות למשפט חוזר. הבקשה הנוכחית משליכה את יהבה על [], שעניינו חשש מעיוות הדין שנגרם לעותר.

ט. בבקשה שבפנינו אין מחלוקת על עובדות המקרה - הסדר הטיעון התקבל בנוכחות העותר ובהסכמתו. נוכח הסכמתו של העותר לעונש שהושת עליו, לא ברור מהו עיוות הדין שנגרם לו מהיעדרותו ביום מתן גזר-דינו; אכן, עדיף בכגון דא שבית המשפט ידחה את הדיון להתייצבות הנאשם, אם הדבר אפשרי; אך במקרה דנא היה המדובר בהסדר "סגור", מוסכם, תוך שההסכמה מתועדת כדבעי בפרוטוקול בית המשפט לתעבורה. העותר לא העלה טענה זו, שח מתן גזר-הדין בהיעדרו, בבית המשפט המחוזי, שם טען לכשל בייצוג, וגם לא הוגשה בקשת רשות ערעור לבית משפט זה (אף שאודה שסיכוייה היו קלושים). אין במהות כל חשש לעיוות דין, ובהיעדר חשש כזה, אין להלום את הבקשה למשפט חוזר.

י. צירוף כל חלקי התמונה שלפנינו, לרבות עמדת בא כוחו הקודם של העותר, לפיה דאגתו העיקרית של העותר הייתה דחיית ביצוע עונשו - קשה להשתחרר מן הרושם שעיקר מטרתו היא דחיית הקץ שוב, בבחינת "ייתי ולא אחמיניה" (יבוא ולא אראנו) (בבלי סנהדרין צח ב); זאת, שעה שכבר התקדם מאוד בביצוע עבודות השירות. מדובר איפוא בבקשה הגובלת בזילות מוסד המשפט החוזר, שלא לכגון דא נועד.

יא. איני נעתר לבקשה, וממילא מתייתרת בקשת עיכוב הביצוע שהוגשה לצידה.

ניתנה היום, י"ג בכסלו התשע"ה (2.4.2015).

המשנה לנשיאה